

Türkiye'de Sosyal Bilgiler Eğitiminde Otantik Öğrenme Yaklaşımının Kullanımına İlişkin Yapılmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi

¹Mercan ACAR, Millî Eğitim Bakanlığı, acarrmercann@gmail.com, Türkiye, 0009-0006-1039-1975

Hayrettin ACAR, Millî Eğitim Bakanlığı, acarhayrettin@gmail.com, Türkiye, 0009-0000-4359-4329

MAKALE BİLGİSİ	ÖZET
Geliş : 04.08.2023 Kabul: 13.09.2023 Makale türü: Araştırma makalesi	Sosyal bilgiler eğitiminde etkili öğrenme yaklaşımlarından biri otantik öğrenmedir. Bu çalışmada sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenmenin kullanımına ilişkin yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında söz konusu tezlerin; lisansüstü seviyesi, yayınlandığı yıl, yayınlandığı üniversite, kullanılan araştırma yöntemi, modeli/deseni, örneklem belirleme tekniği, veri toplama araçları ve veri analiz teknikleri irdelenmiştir. Nitel araştırma yöntemleriyle gerçekleştirilen çalışmada doküman incelemesi deseninden yararlanılmıştır. Araştırmanın veri kaynaklarını sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenmenin kullanıldığı lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Araştırmanın veri kaynaklarına Yükseköğretim Kurumu Ulusal Tez Tarama Kataloğu taranarak ulaşılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Çalışmada irdelenen tezlerin; çoğunlukla doktora seviyesinde olduğu ve 2017 yılından sonraki süreçte yoğunlaştıkları belirlenmiştir. Çalışmada ayrıca tezlerin Türkiye'deki farklı üniversitelerde yayınlandıkları, çoğunlukla karma araştırma yöntemi ile yapıldıkları ve farklı araştırma desenleri ile gerçekleştirildikleri belirlenmiştir. Tezlerde çeşitli örneklem belirleme teknikleri, veri toplama araçları ve veri analiz tekniklerinin kullandığı da saptanmıştır. Ulaşılan sonuçlar kapsamında sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının daha fazla kullanılmasıyla ilgili önerilerde bulunulmuştur. Anahtar kelimeler: Sosyal bilgiler eğitimi, otantik öğrenme yaklaşımı, lisansüstü tez
Atıf	Acar, M., & Acar, H. (2023). Türkiye'de sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanımına ilişkin yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesi. <i>International Journal of Progressive Studies in Education</i> , 1(2), 1-16. https://doi.org/10.5281/zenodo.8346990

Investigating of Graduate Theses on the Use of Authentic Learning Approach in Social Studies Education in Turkey

Mercan ACAR, Ministry of National Education, acarrmercann@gmail.com, Turkey, 0009-0006-1039-1975

Hayrettin ACAR, Ministry of National Education, acarhayrettin@gmail.com, Turkey, 0009-0000-4359-4329

ARTICLE INFO	ABSTRACT
Received: 04.08.2023 Accepted: 13.09.2023 Article type: Research article	One of the effective approaches in social studies education is authentic learning. It is aimed to examine the postgraduate theses on the use of authentic learning in social studies education. Within this purpose; graduate level, year of publication, university of publication, research method used, model/design, sampling technique, data collection tools, and data analysis techniques of the theses were examined. Document analysis, one of the qualitative research methods, was used in the study. The data sources of the study consisted of graduate theses in which authentic learning was used in social studies education. The data sources of the research were accessed by scanning the National Thesis Scanning Catalog of the Council of Higher Education. Descriptive analysis technique was used to analyze the data. It was determined that the theses examined in the study were mostly at the doctoral level and intensified in the period after 2017. It was also determined that the theses were published in different universities in Turkey, were mostly conducted with mixed research method, and were carried out with different research designs. It was also determined that various sampling techniques, data collection tools, and data analysis techniques were used in the theses. Based on the results, various suggestions were developed. Keywords: Social studies education, authentic learning approach, postgraduate thesis

¹ Sorumlu yazar (Corresponding author)

GİRİŞ

Ülkelerin topluma yararlı vatandaşlar yetiştirmesinde eğitim önemli bir rol üstlenmektedir. Zira vatandaşlık eğitimi, bir ülkenin toplumunu oluşturan bireylerin; bilgi, beceri ve değerlerle donatılmasına yöneliktir (Hebert ve Sears, 2001). Vatandaşlık eğitimi, bireylere toplumsal sorumluluk kazandırma, toplum içerisinde yaşamının gerektirdiği kuralları benimsetme, insan haklarını tanıtmaya ve üretim bilinci kazandırmaktır. İlkokul ve ortaokul düzeyindeki öğrencilere vatandaşlık eğitimi sosyal bilgiler dersi ile verilmektedir. Sosyal bilgiler eğitimi, her ülkenin kültürel yapısıyla bağlantılı şekilde verilmektedir (Davies, Evans ve Reid, 2005).

Sosyal bilgiler İngiltere’de ortaya çıkan bir kavram olmasına rağmen 19. ve 20. yüzyıllarda Amerika Birleşik Devletleri’nde şekillenmiştir (Deveci ve Bayram, 2022). 20. yüzyılın ortalarından itibaren Türkiye’de de uygulanmaya başlanan sosyal bilgiler, farklı sosyal bilimlerden derlediği bilgileri ilköğretim ve ortaokul öğrencilerinin hazırbulunuşluk düzeyine uygun şekilde öğretmek öğrencilerin etkili vatandaşlar olarak yetişmelerini sağlamayı amaçlamaktadır (MEB, 2005). Sosyal bilgiler eğitiminin etkili vatandaş yetiştirme amacının gerçekleştirilmesi, sosyal bilgiler eğitiminde etkili öğrenme-öğretme yaklaşımlarının kullanılmasıyla mümkündür. Sosyal bilgiler eğitiminde kullanılan öğrenme-öğretme yaklaşımlarından biri, otantik öğrenme yaklaşımıdır.

Otantik öğrenme, günlük yaşam koşullarına uygun öğrenme etkinliklerinin vurgulandığı bir yaklaşımdır. Otantik öğrenme yaklaşımında öğrencilerin günlük yaşam problemlerine benzer durumlarla karşılaşmaları ve günlük yaşam bağlamında tecrübeler kazanmalarını sağlamak esastır (Herrington, Reeves ve Oliver, 2014). Otantik öğrenme, geleneksel sınıf öğretiminden farklı olarak bilgilerin soyut değil somut biçimlerde yaşantılar aracılığıyla kazandırılmasını içermektedir. Otantik öğrenme; öğrencilerin işbirlikli çalışma yürütmesini, araştırma yapmasını ve yoğun düşünsel süreçler yaşamasını teşvik etmektedir. Otantik öğrenme, öğrenme sürecinin ve değerlendirme sürecinin bir bütün olarak otantik anlayışla yapılmasını temel almaktadır (Lombardi ve Oblinger, 2007). Otantik öğrenmede çok çeşitli teknikler kullanılabilir. Söz konusu tekniklerden bazıları aşağıda gibidir (Burke, 2009):

- Oyun oynama
- Rol yapma
- Gezi
- Deney-gözlem
- Modelleme
- Sözlü tarih incelemesi
- Yazılı tarih incelemesi
- Araç kullanma
- Video izleme
- Resim kullanma
- Ödev yapma

Öğrencilere günlük yaşama yönelik bilgi, beceri ve değerler kazandırmayı amaçlayan sosyal bilgiler dersinde otantik öğrenmenin kullanılması, etkili öğrenmelerin gerçekleşmesini sağlayabilir. Zira sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenmenin kullanıldığı araştırmalar (Karakuş, 2006; İneç, 2017; Baştürk, 2019; Önger, 2019; Yıldırım, 2020; Balcı, 2021, Şekerci, 2021) otantik öğrenmenin sosyal bilgiler

eğitiminde etkili sonuçlar sağladığını ortaya koymuşlardır. Bu temelde sosyal bilgiler eğitiminde etkili yaklaşımlardan biri olan otantik öğrenmeyle ilgili lisansüstü tezlerin yapılması önem arz etmektedir. Diğer taraftan sözü edilen tezlerde kullanılan yöntem ve teknikler, tezlerin hangi zaman aralığında ve hangi üniversitelerde yapıldığı ve aynı zamanda hangi lisansüstü düzeyde yapıldığı da önemlidir. Nitekim sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenmenin kullanıldığı tezlerde izlenen kurgunun araştırılmasının benzer araştırmalar yapacak olan araştırmacılara yol göstereceği varsayılmaktadır. Yapılan alanyazın taramasında sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenmenin kullanıldığı lisansüstü tezleri irdeleyen herhangi bir çalışmaya rastlanmamış olması ise alanyazın açısından bir eksiklik olarak düşünülmüştür. Bu düşünceden hareketle gerçekleştirilen araştırmada sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenmenin kullanıldığı lisansüstü tezlerin çeşitli değişkenler kapsamında incelenmesi amaçlanmıştır.

AMAÇ

Bu araştırmada Türkiye’de sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanımına ilişkin yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

Sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanımına ilişkin yapılmış lisansüstü tezlerin;

- Lisansüstü düzey dağılımı nasıldır?
- Yayın yılı dağılımı nasıldır?
- Yayınlandığı üniversite dağılımı nasıldır?
- Kullanılan araştırma yöntemi dağılımı nasıldır?
- Kullanılan araştırma modeli/deseni dağılımı nasıldır?
- Kullanılan örneklem belirleme tekniği dağılımı nasıldır?
- Kullanılan veri toplama araçlarının dağılımı nasıldır?
- Kullanılan veri analiz tekniklerinin dağılımı nasıldır?

YÖNTEM

Sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanımına ilişkin yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesinin amaçlandığı bu araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma yöntemi; algı, olay, olgu ve durumları kendi öz formları içerisinde derinlemesine incelemeyi içermektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Araştırmada nitel araştırma yönteminin kullanılmasının sebebi, araştırmanın amacının sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanıldığı lisansüstü tezlerin derinlemesine incelenmesine yönelik olmasıdır. Araştırmada değişkenler arasındaki uyumun kontrolü için araştırma uyum matrisi Kaya ve Bayram (2021) kullanılmıştır.

Desen

Lisansüstü tezlerin incelendiği bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi deseni ile gerçekleştirilmiştir. Doküman incelemesi veri kaynağının basılı, sözlü ya da görsel materyaller olan

araştırmalara yöneliktir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Araştırmada doküman incelemesinin kullanılmasındaki neden, araştırmanın veri kaynaklarının araştırmanın konusuyla ilgili olan lisansüstü tezlerden oluşmasıdır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye’de otantik öğrenme yaklaşımının kullanıldığı sosyal bilgiler eğitimi alanındaki lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Çalışma grubunun oluşturulmasında amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Ölçüt örnekleme, veri kaynaklarının araştırmanın konusuna uygun ölçütlerle seçilmesine dayanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Veri kaynakları belirlenirken esas alınan ölçüt, irdelenecek tezlerin sosyal bilgiler alanında otantik öğrenme yaklaşımı kullanılarak yapılmış olmasıdır. Araştırmanın veri kaynağı olan tezler Tablo 1’de gösterilmiştir. Tez isimlerinin metin içerisinde tekrarlanmasını engellemek için her bir teze ‘‘T’’ harfi ile başlayan bir kod verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmanın veri kaynağı olan tezler (Yayınlanan yıl esas alınarak eskiden yeniye doğru sıralanmıştır.)

Tez adı	Tezin kodu
Sosyal bilgiler öğretiminde yapıcı öğrenme ve otantik değerlendirme yaklaşımlarının öğrencilerin akademik başarı, kalıcılık ve sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarına etkisi	T1
Sosyal bilgiler dersinde geo-medya destekli otantik öğrenme ortamının öğrenmeye etkisi	T2
Otantik öğrenme uygulamalarının öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri ve sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarına etkisi	T3
Sosyal bilgiler öğretiminde otantik öğrenme yaklaşımı: Bir eylem araştırması	T4
Otantik öğrenme yaklaşımının sosyal bilgiler dersinde uygulanması: Bir karma yöntem araştırması	T5
Sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenmenin akademik başarı ve sosyal bilgiler odaklı akademik risk alma düzeyine etkileri	T6

Tablo 1’de görüldüğü üzere Türkiye’de sosyal bilgiler eğitimi alanında otantik öğrenme yaklaşımının konu edildiği altı adet lisansüstü tezin yapılmış olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Süreci

Araştırmanın amacının lisansüstü tezleri incelemek olması sebebiyle veri toplama sürecinde Türkiye’de yapılmış tezlerin depolandığı Yüksek Öğretim Kurumu, Ulusal Tez Tarama Kataloğunda gelişmiş tarama yapılmıştır. Söz konusu tarama 01.01.2023 ile 01.31.2023 tarihleri arasında yapılmıştır. Taramada ‘‘sosyal bilgiler ve otantik öğrenme’’ anahtar kelimeleri kullanılmıştır. Taramada 2006-2021 yılları arasında yapılmış altı adet tez bulunmuştur. Söz konusu tezler, araştırmacılar tarafından bilgisayar

ortamına kaydedilmek suretiyle indirilmiştir. İndirilen tezler, künyeleri oluşturularak dosyalanmış ve çözümleme aşaması için hazırlanmıştır.

Veri Analizi

Araştırmanın verilerinin çözümlenmesinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Betimsel analiz, veri setinin önceden belirlenmiş temalara uygun olarak çözümlenmesini içermektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Araştırmada betimsel analiz tekniğinin kullanılmasının nedeni, verilerin araştırmanın alt sorularına göre çözümlenmiş olmasıdır.

BULGULAR

Sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanımına ilişkin yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesinin amaçlandığı araştırmanın bulguları, araştırmanın alt soruları kapsamında sınıflandırılmıştır. Söz konusu bulgular aşağıda başlıklar halinde verilmiştir.

Tezlerin Lisansüstü Düzey Dağılımına Yönelik Bulgular

Araştırmada yer alan tezler, lisansüstü düzeye göre sınıflandırılmıştır. Bu kapsamda ulaşılan bulgular Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Tezlerin lisansüstü düzeye göre dağılımı

Tez kodu	Lisansüstü düzey	f	%
T1			
T2			
T4	Doktora	4	66,67
T5			
T3			
T6	Yüksek Lisans	2	33,33
Toplam		6	100

Tablo 2 incelendiğinde; araştırma konusuyla ilgili olarak yayınlanmış tezlerin toplam sayısının altı olduğu görülmektedir. Tezlerden 4’ü (%66,67) doktora, 2’si ise (%33,33) yüksek lisans düzeyinde yapılmıştır. Elde edilen bulgulara bağlı olarak sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanımına ilişkin tezlerin çoğunluğunun doktora düzeyinde yapılmış olduğu belirlenmiştir.

Tezlerin Yayın Yılına Göre Dağılımına Yönelik Bulgular

Araştırmada yer alan tezler, yapıldıkları yıla göre sınıflandırılmıştır. Bu kapsamda ulaşılan bulgular, Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3. Tezlerin yayın yılına göre dağılımı

Tezin kodu	Yayın yılı	f	%
-------------------	-------------------	----------	----------

T1	2006	1	16,66
T2	2017	1	16,66
T3			
T4	2019	2	33,36
T5	2020	1	16,66
T6	2021	1	16,66
Toplam		6	100

Tablo 3 incelendiğinde; sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanımına yönelik yapılmış tezlerden 1 (%16,66)'inin 2006, 1 (%16,66)'inin 2017, 2 (33,33)'sinin 2019, 1 (%16,66)'inin 2020 ve 1 (%16,66)'inin de 2021 yılında yayınlanmış olduğu görülmektedir. Ulaşılan bulgular kapsamında sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanımına yönelik yapılmış tezlerin yayınlanma sıklığının 2017 yılından sonra artış gösterdiği belirlenmiştir.

Tezlerin Yayınlandıkları Üniversitelere Göre Dağılımına Yönelik Bulgular

Araştırmada yer alan tezler, yayınlandıkları üniversitelere göre sınıflandırılmıştır. Bu kapsamda ulaşılan bulgular, Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. Tezlerin yayınlandıkları üniversitelere göre dağılımı

Tezin kodu	Üniversite	f	%
T1	Çukurova Üniversitesi	1	16,66
T2	Erzincan Üniversitesi	1	16,66
T3	Sakarya Üniversitesi	1	16,66
T4	Gazi Üniversitesi	1	16,66
T5	Afyon Kocatepe Üniversitesi	1	16,66
T6	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	1	16,66
Toplam		6	100

Tablo 4 incelendiğinde; araştırma verilerinin toplandığı tezlerin 6 farklı üniversitede yayınlanmış oldukları anlaşılmaktadır. Tezlerden 1 (%16,66)'inin Çukurova Üniversitesi, 1 (%16,66)'inin Erzincan Üniversitesi, 1 (%16,66)'inin Sakarya Üniversitesi, 1 (%16,66)'inin Gazi Üniversitesi, 1 (%16,66)'inin Afyon Kocatepe Üniversitesi ve diğer 1 (%16,66)'inin ise Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi'nde yayınlanmış oldukları görülmektedir. Tablo 4'teki bulgular itibarıyla, sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanımına yönelik yapılmış tezlerin sınırlı sayıda olduğu ve belirli üniversitelerde yapılmış oldukları belirlenmiştir.

Tezlerin Araştırma Yöntemine Göre Dağılımına Yönelik Bulgular

Araştırmada yer alan tezler, kullanılan araştırma yöntemine göre sınıflandırılmıştır. Bu kapsamda ulaşılan bulgular, Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5. Tezlerin araştırma yöntemine göre dağılımı

Tezin kodu	Araştırma yöntemi	f	%
T1	Nicel	1	16,66
T4	Nitel	1	16,66
T2			
T3	Karma	4	66,67
T5			
T6			
Toplam		6	100

Tablo 5’e bakıldığında; tezlerin çoğunlukla karma araştırma yöntemi ile yapılmış olduğu anlaşılmaktadır. Zira tezlerden 1 (%16,66)’i nicel, 1 (%16,66)’i nitel araştırma yöntemleri ile yapılmışken, 4 (%66,67)’ü karma araştırma yöntemleri ile yapılmıştır.

Tezlerin Araştırma Modeline/Desenine Göre Dağılımına Yönelik Bulgular

Araştırmada yer alan tezler, kullanılan modele/desene göre sınıflandırılmıştır. Bu kapsamda ulaşılan bulgular, Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6. Tezlerin araştırma desenine/modeline göre dağılımı

Tezin kodu	Model/Desen	f	%
T1	Ön test-son test kontrol gruplu deneysel model	1	16,66
T2	Ön test-son test kontrol gruplu deneysel model ve durum çalışması deseni	1	16,66
T3	Gömülü desen	1	16,66
T4	Eylem araştırması deseni	1	16,66
T5	İç içe karma desen	1	16,66
T6	Ön test-son test kontrol gruplu deneysel model ve temel nitel araştırma deseni	1	16,66
Toplam		6	100

Tablo 6’ya bakıldığında; sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanımına yönelik yapılmış tezlerden 1 (%16,66)’inin ön test-son test kontrol gruplu deneysel model ile, 1 (%16,66)’inin ön test-son test kontrol gruplu deneysel model ve durum çalışması deseni ile, 1 (%16,66)’inin gömülü desen ile, 1 (%16,66)’inin eylem araştırması deseni ile, 1 (%16,66)’inin iç içe karma desen ile ve diğer

1 (%16,66)'inin ise ön test-son test kontrol gruplu deneysel model ve temel nitel araştırma deseni ile yapılmış olduğu görülmektedir. Ulaşılan bulgulara bağlı olarak araştırmaya konu olan tezlerde farklı araştırma desen ve modellerinin kullanılmış olduğu belirlenmiştir.

Tezlerin Örneklem Belirleme Tekniklerine Göre Dağılımına Yönelik Bulgular

Araştırmada yer alan tezler, kullanılan örneklem belirleme tekniklerine göre sınıflandırılmıştır. Bu kapsamda ulaşılan bulgular, Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7. Tezlerin örneklem belirleme tekniklerine göre dağılımı

Tezin kodu	Örnekleme tekniği	f	%
T1			
T2	Seçkisiz örnekleme	3	50
T6			
T3	Ölçüt örnekleme		
T4	Ölçüt örnekleme	2	33,33
T6	Sıralı karma örnekleme	1	16,67
Toplam		6	100

Tablo 7'ye bakıldığında; 3 (%50) tezin seçkisiz örnekleme tekniği ile, 2 (%33,33) tezin ölçüt örnekleme tekniği ile ve 1 (16,67) tezin de sıralı karma örnekleme tekniği ile yapılmış olduğu anlaşılmaktadır. Ulaşılan bulgulara bağlı olarak araştırmaya konu olan tezlerde sıklıkla seçkisiz ve ölçüt örnekleme tekniklerinin kullanıldığı belirlenmiştir.

Tezlerin Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımına Yönelik Bulgular

Araştırmada yer alan tezler, kullanılan veri toplama araçlarına göre sınıflandırılmıştır. Bu kapsamda ulaşılan bulgular, Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8. Tezlerin kullanılan veri toplama araçlarına göre dağılımı

Tezin kodu	Veri toplama araçları
T1	Başarı testi, tutum ölçeği, değerlendirme formu, resim ve öyküler
T2	Kişisel bilgi formu, başarı testi, tutum ölçeği, görüşme formu, değerlendirme formu
T3	Düşünme ölçeği, tutum ölçeği, günlük
T4	Kişisel bilgi formu, gözlem formu, odak grup görüşmesi, günlük, video ve fotoğraf, öğrenci ürünleri
T5	Başarı testi, tutum ölçeği, beceri ölçeği, görüşme formu, doküman inceleme formu
T6	Başarı testi, risk alma ölçeği, günlük

Tablo 8'e bakıldığında; araştırmada yer alan lisansüstü tezlerde çok çeşitli veri toplama araçlarının kullanılmış olduğu anlaşılmaktadır. En fazla kullanılan veri toplama araçları; test ve ölçek olurken, görüşme ve gözlem formları, değerlendirme formu, kişisel bilgi formu, günlük, resim ve öykü, odak grup görüşmesi, video ve fotoğraf, öğrenci ürünleri ve doküman inceleme formunun da tezlerde veri toplama aracı olarak kullanıldığı belirlenmiştir.

Tezlerin Veri Analiz Tekniklerine Göre Dağılımına Yönelik Bulgular

Araştırmada yer alan tezler, kullanılan veri toplama araçlarına göre sınıflandırılmıştır. Bu kapsamda ulaşılan bulgular, Tablo 9'da gösterilmiştir.

Tablo 9. Tezlerin kullanılan veri analiz tekniklerine göre dağılımı

Tezin kodu	Veri analiz tekniği
T1	Yüzde, frekans, aritmetik ortalama, ANOVA ve ANCOVA, içerik analizi
T2	Yüzde, frekans, bağımsız örneklem için t testi, içerik analizi
T3	Wilcoxon işaretli sıralar testi, Mann Whitney U testi, betimsel analiz
T4	İçerik analizi
T5	Bağımsız örneklem için t testi, bağımlı örneklem için t testi, ANOVA, içerik analizi
T6	Mann Whitney U testi, içerik analizi

Tablo 9 incelendiğinde; araştırmada yer alan lisansüstü tezlerde çok çeşitli veri analiz tekniklerinin kullanılmış olduğu anlaşılmaktadır. En fazla kullanılan veri teknikleri; içerik analizi, yüzde, frekans ve bağımsız örneklem için t testi iken aritmetik ortalama, ANOVA, ANCOVA, Wilcoxon işaretli sıralar testi, Mann Whitney U testi, bağımlı örneklem için t testi ve betimsel analizin de tezlerde kullanılmış olduğu görülmektedir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Araştırmada ulaşılan bulgular, alanyazındaki benzer çalışmalar ışığında tartışılarak araştırmanın sonuçları ortaya konmuştur. Söz konusu sonuçlar aşağıda sıralanmıştır.

Araştırmada sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanıldığı lisansüstü tezlerin çoğunluğunun doktora düzeyinde yapılmış olduğu belirlenmiştir. Sosyal bilgiler öğretmenlerine ilişkin yapılmış lisansüstü tezleri inceleyen Sezer, İnel ve Gökalp (2019), bu araştırmanın aksine çalışma grubu öğretmenler olan ve sosyal bilgiler alanında yapılan tezlerin çoğunlukla yüksek lisans düzeyinde olduğunu saptamışlardır. Sosyal bilgiler alanında okuryazarlık becerisini araştıran tezleri inceleyen Güleç ve Hüsavendigar (2020) da bu araştırmanın sonuçlarının aksine yapılan tezlerin daha çok yüksek lisans seviyesinde toplandığını belirlemişlerdir. Akgün ve Akgün (2021), sosyal bilgiler alanında teknoloji kullanımıyla ilgili tezleri araştırdıkları çalışmada tezlerin genel olarak yüksek lisans seviyesinde yapılmış olduğunu belirlemişlerdir.

Araştırmada sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanıldığı lisansüstü tezlerin 2017 yılından sonra artış gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumun nedeni, otantik öğrenmenin 2017'den itibaren daha fazla kullanılmaya başlanmış olması olarak ifade edilebilir. Karakuş (2020), sosyal bilgiler alanında kavram öğretimine ilişkin yapılan lisansüstü tezleri incelediği araştırmasında, tezlerin çoğunlukla 2019 yılında yapılmış olduğunu belirlemiştir. Bayram (2021), sosyal bilgiler alanında sözlü ve yazılı edebiyat ürünlerinin kullanılmasıyla ilgili tezleri incelediği araştırmasında, ilgili tezlerin 2017'den sonra artış gösterdiği sonucuna ulaşmıştır. Geçit ve Kartal (2010) da 2000-2010 yılları arasında sosyal bilgiler eğitimiyle ilgili yapılmış tezleri inceledikleri araştırmada benzer sonuçlara ulaşmışlardır.

Araştırmada sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanıldığı lisansüstü tezlerin Türkiye'deki farklı üniversitelerde yayınlanmış olduğu saptanmıştır. Bayram (2021), yaptığı çalışmada sosyal bilgiler alanındaki tezlerin Türkiye'nin farklı üniversitelerinde yapılmış olduğunu belirlemiştir. Sezer, İnel ve Gökalp (2019) de benzer şekilde sosyal bilgiler alanındaki tezlerin çok çeşitli üniversitelerde yayınlanmış olduğunu belirlemişlerdir. Aynı şekilde Akgün ve Akgün (2021) de sosyal bilgiler alanındaki tezlerin Türkiye'nin üniversitelerinde eşit dağılım gösterdiğini saptamışlardır.

Araştırmada sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanıldığı lisansüstü tezlerin genellikle karma araştırma yöntemi ile yapılmış olduğu belirlenmiştir. Dilek, Baysan ve Öztürk (2018), Türkiye'de sosyal bilgiler öğretimi konusunda yapılmış tezleri inceledikleri araştırmada nitel ve nicel yöntemlerin kullanım durumlarının birbirine yakın olduğunu, karma yöntemin kullanımının ise nitel ve nicel yöntemlere göre daha düşük olduğunu ortaya koymuşlardır. Bıkmaz vd. (2013), eğitim bilimleri alanında yapılmış tezleri inceledikleri çalışmanın sonucunda karma yöntem kullanımının artış gösterdiğini belirlemişlerdir.

Araştırmada sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanıldığı lisansüstü tezlerin farklı araştırma desenleriyle yürütülmüş olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sever (2021), sosyal bilgiler alanındaki doktora tezlerini araştırdığı çalışmada bu çalışmanıninkilerle benzer sonuçlara ulaşmıştır. Akgün ve Akgün (2021), yaptıkları çalışmada sosyal bilgiler alanındaki tezlerde genellikle nicel tarama modelinin kullanıldığını saptamışlardır. Bayram (2021) ise sosyal bilgiler alanındaki tezlerde farklı araştırma modellerinin kullanıldığını sonucuna ulaşmıştır.

Araştırmada sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanıldığı lisansüstü tezlerin örneklem gruplarının belirlenmesinde genellikle seçkisiz ve ölçüt örnekleme tekniklerinin kullanıldığı saptanmıştır. Gül ve Sözbilir (2016), yaptıkları çalışmada bu araştırmanıninkilere yakın sonuçlara ulaşmışlardır. Aynı şekilde Solmaz ve Gökçearslan (2016) da benzer sonuçlara ulaşmışlardır.

Araştırmada sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanıldığı lisansüstü tezlerin verilerinin çok çeşitli araçlar aracılığıyla toplandığı belirlenmiştir. Gülbahar ve Alper (2009), eğitimde teknoloji kullanımıyla ilgili tezleri inceledikleri çalışmada benzer sonuçlara ulaşmışlardır. Yalçınkaya ve Özkan (2012), 2000-2021 yılları arasındaki makaleleri inceledikleri araştırmanın sonucunda makalelerde çok çeşitli veri toplama araçlarının kullanıldığını saptamışlardır.

Araştırmada sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanıldığı lisansüstü tezlerin verilerinin çözümlenmesinde çok çeşitli veri analiz tekniklerinin kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Söz konusu sonuçlar, Sezer, İnel ve Gökalp (2019) Karakuş (2020) ve Akgün ve Akgün (2021) tarafından yapılan araştırmaların sonuçlarıyla büyük oranda benzeşmektedir.

ÖNERİLER

Araştırmada ulaşılan sonuçlar esas alınarak araştırmanın konusuna uygun öneriler geliştirilmiştir. Söz konusu öneriler aşağıda sıralanmıştır.

- Türkiye'deki farklı üniversitelerde görev yapan akademisyenler öğrencilerini sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanıldığı tezler yapmaya teşvik edebilirler.
- Sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanılmasıyla yapılacak tezlerde farklı araştırma yöntemleri kullanılabilir.
- Sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanılmasıyla yapılacak tezlerde farklı örneklem belirleme teknikleri kullanılabilir.
- Sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanılmasıyla yapılacak tezlerde farklı veri toplama araçları kullanılabilir.
- Sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenme yaklaşımının kullanılmasıyla yapılacak tezlerde farklı veri çözümlene teknikleri kullanılabilir.

Etik Metni

Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazarlara aittir.

Yazar Katkı Oranı

Yazarların bu makaleye katkı oranı eşittir.

Çıkar Çatışması Beyanı

Bu makale ile ilgili herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ile mali çıkar çatışması yoktur.

Etik Onay

Araştırma doküman incelemesi olarak yapıldığından dolayı etik kurul izni alınmasına gerek duyulmamıştır.

KAYNAKÇA

Akgün, İ., & Akgün, M. (2020). Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tezlerin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 58, 227-247. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/maeuefd/issue/61832/799454>

Balcı, Ş. H. (2021). *Sosyal bilgiler eğitiminde otantik öğrenmenin akademik başarı ve sosyal bilgiler odaklı akademik risk alma düzeyine etkileri* (Yüksek Lisans Tezi). Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Rize.

- Baştürk, G. (2019). *Otantik öğrenme uygulamalarının öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri ve sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarına etkisi* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Bayram, H. (2021). Sosyal bilgiler öğretiminde sözlü ve yazılı edebiyat ürünlerinin kullanımı konusunda yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 10(1), 349-369. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/teke/issue/60878/902748>
- Bıkmaz, F. H., Aksoy, E., Tatar, Ö. & Altınyüzük, C. A. (2013). Eğitim programları ve öğretim alanında yapılan doktora tezlerine ait içerik çözümlemesi (1974-2009). *Eğitim ve Bilim*, 38(168), 287-303. Retrieved from <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/1627/596>
- Burke, K. (2009). *How to assess authentic learning*. Thousand Oaks: Corwin Press.
- Davies, I., Evans, M., & Reid, A. (2005). *Globalising citizenship education? A critique of 'global education' and 'citizenship education'*. *British journal of educational studies*, 53(1), 66-89. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8527.2005.00284.x>
- Deveci, H., & Bayram, H. (2022). Sosyal bilgilerin tanımı, kapsamı ve önemi. Ö. Gürdoğan Bayır ve T. Selanik Ay (Editörler). *İlk ve ortaokul uygulamala örnekleriyle sosyal bilgiler öğretimi içinde* (s.11-34). Ankara: Vizetek Yayıncılık.
- Dilek, A., Baysan, S., & Öztürk, A. A. (2018). Türkiye’de sosyal bilgiler eğitimi üzerine yapılan yüksek lisans tezleri: bir içerik analizi çalışması. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 22(2).1), 176-190. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tsadergisi/issue/38760/331020>
- Geçit, K., & Kartal, A. (2010, Ekim). Türkiye’deki sosyal bilgiler eğitimi araştırma konuları üzerine bir inceleme. *International Conference on New Trends in Education and Their Implications*’da sunulan bildiri. Antalya. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/335910255_Turkiye'deki_Sosyal_Bilgiler_Egitimi_Arastirma_Konulari_Uzerine_Bir_Inceleme
- Gül, Ş. & Sözbilir, M. (2016). International trends in biology education research from 1997 to 2014: A content analysis of papers in selected journals. *Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 12(6), 1631-1651. <https://doi.org/10.12973/eurasia.2015.1363a>
- Gülbahar, Y. & Alper, A. (2009). A content analysis of the studies in instructional technologies area. *Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(2), 93. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000001178
- Güleç, S., & Hüdavendigar, M. N. (2020). Sosyal bilgiler eğitimi alanında okuryazarlık becerisi başlığında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Uluslararası İnsan ve Sanat Araştırmaları Dergisi, Professor Dr. Şeref Kara Special Issue*, 24-36. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/ijhar/issue/52575/692095>
- Herrington, J., Reeves, T. C., & Oliver, R. (2014). *Authentic learning environments*. New York: Springer
- İneç, Z. F. (2017). *Sosyal bilgiler dersinde geo-medya destekli otantik öğrenme ortamının öğrenmeye etkisi Otantik öğrenme uygulamalarının öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri ve sosyal*

- bilgiler dersine yönelik tutumlarına etkisi* (Doktora Tezi). Erzincan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.
- Hébert, Y. M., & Sears, A. (2001). *Citizenship education*. New Brunswick: Canadian Education Association.
- Karakuş, F. (2006). *Sosyal bilgiler öğretiminde yapıcı öğrenme ve otantik değerlendirme yaklaşımlarının öğrencilerin akademik başarı, kalıcılık ve sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarına etkisi* (Doktora Tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Karakuş, S. (2020). Türkiye’de sosyal bilgiler eğitiminde kavramlar konusunda yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin incelenmesi. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 61-76 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/egitim/issue/53591/700230>
- Kaya, E., & Bayram, H. (2021). Utilization of the research compliance matrix in educational research design and evaluation: A design based research. *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 6(15), 887-944. <http://dx.doi.org/10.35826/ijetsar.325>
- Lombardi, M. M., & Oblinger, D. G. (2007). Authentic learning for the 21st century: An overview. *Educause Learning Initiative*, 1(2007), 1-12. Retrieved from <http://alicechristie.org/classes/530/EduCause.pdf>
- MEB (2005). *Sosyal bilgiler 4. ve 5. sınıf programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Önger, S. (201). *Sosyal bilgiler öğretiminde otantik öğrenme yaklaşımı: Bir eylem araştırması* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Sever, İ. (2021). Türkiye’de sosyal bilgiler eğitimi konusunda yazılan doktora tezlerinin incelenmesi: bir içerik analizi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(32), 601-624. <https://doi.org/10.35675/befdergi.801635>
- Sezer, A. , İnel, Y., & Gökalp, A. (2019). Çalışma grubu sosyal bilgiler öğretmenleri olan Türkiye’deki lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(2), 1-17. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/usaksosbil/issue/51480/646002>
- Solmaz, E. & Gökçearsan, Ş. (2016, Mayıs). Mobil öğrenme: Lisansüstü tezlere yönelik bir içerik analizi çalışması. *10th International Computer and Instructional Technologies Symposium*’da sunulan bildiri, Rize.
- Şekerci, H. (2021). İlkokul sosyal bilgiler dersinde otantik öğrenme yaklaşımı kapsamında kanıt temelli etkinliklerin kullanımı. *Eğitim ve Bilim*, 46(207), 85-125. <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2021.9726>
- Yalçınkaya, Y., & Özkan, H. H. (2012). 2000-2011 yılları arasında eğitim fakülteleri dergilerinde yayımlanan matematik öğretimi alternatif yöntemleri ile ilgili makalelerin içerik analizi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (16), 31-45. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sbe/issue/23175/247546>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldırım, R. (2020). *Otantik öğrenme yaklaşımının sosyal bilgiler dersinde uygulanması: Bir karma yöntem araştırması* (Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.

EXTENDED ABSTRACT

Although social studies is a concept that emerged in England, it was shaped in the United States in the 19th and 20th centuries. Since the mid-20th century, social studies, which has been implemented in Turkey, aims to ensure that primary and secondary school students grow up as effective citizens by teaching the information compiled from different social sciences in accordance with their level of readiness. The realization of social studies' aim of raising effective citizens is possible through the use of effective learning-teaching approaches in social studies education. One of the effective learning-teaching approaches used in social studies education is the authentic learning approach.

Authentic learning is an approach that emphasizes learning activities appropriate to daily life conditions. In the authentic learning approach, it is essential to enable students to gain experiences in the context of daily life by comparing them with situations similar to daily life problems. The use of authentic learning in the social studies course, which aims to provide students with knowledge, skills, and values for daily life, can ensure effective learning. In fact, studies using authentic learning in social studies education have also revealed that authentic learning provides effective results in social studies education. On this basis, it is important to conduct postgraduate theses on authentic learning, which is one of the effective approaches in social studies education. On the other hand, the methods and techniques used in these theses, the time period and the universities in which the theses were conducted, as well as the graduate level of the theses are also important. As a matter of fact, it is assumed that investigating the fiction followed in theses in which authentic learning is used in social studies education will guide researchers who will conduct similar research. In the literature review, the fact that there was no study examining the postgraduate theses in which authentic learning was used in social studies education was considered as a deficiency in terms of the literature. Based on this idea, the aim of this study was to examine the postgraduate theses in which authentic learning was used in social studies education within the scope of various variables. Within the scope of this aim, answers to the following questions were sought:

- What is the distribution of postgraduate levels of the theses?
- What is the distribution of publication years of the theses?
- What is the distribution of the theses according to the universities where they were published?
- What is the distribution of the research method used?
- What is the distribution of the research model/design used in the theses?
- What is the distribution of the sampling technique used in the theses?
- What is the distribution of data collection tools used in the theses?
- What is the distribution of data analysis techniques used in the theses?

Document analysis, one of the qualitative research methods, was used in the study. The data sources of the study consisted of postgraduate theses in which authentic learning was used in social studies education. The data sources of the research were accessed by scanning the National Thesis Scanning Catalog of the Council of Higher Education. The theses that are the data source of the research are listed below:

- The Effect of constructivist learning and authentic assessment approach on social studies teaching students? Academic achievement retention and attitudes towards social studies
- The effectiveness of geo-media assisted authentic learning environment on learning on the social studies lessons
- Impact of authentic learning practices on students ' critical thinking skills and attitudes towards social studies
- The authentic learning approach in social studies teaching: An action research study
- The implementation of authentic learning approach in social studies lesson: A mixed method research
- The effects of authentic learning on academic achievement and social studies oriented academic risk taking level in social studies education

The results obtained in the research in which descriptive analysis technique was used to analyze the data are listed below:

- In the study, it was determined that the majority of the postgraduate theses in which the authentic learning approach was used in social studies education were conducted at the PhD degree.
- In the study, it was concluded that the number of postgraduate theses in which authentic learning approach was used in social studies education increased after 2017.
- In the study, it was determined that the postgraduate theses using the authentic learning approach in social studies education were published in different universities in Turkey.
- In the study, it was determined that postgraduate theses in which authentic learning approach was used in social studies education were generally conducted with mixed research method.
- It was concluded that the postgraduate theses in which authentic learning approach was used in social studies education were conducted with different research designs.
- In the study, it was determined that random and criterion sampling techniques were generally used to determine the sample groups of postgraduate theses in which authentic learning approach was used in social studies education.
- In the study, it was determined that the data of the postgraduate theses in which authentic learning approach was used in social studies education were collected through a wide variety of tools.

- In the study, it was concluded that a wide variety of data analysis techniques were used in analyzing the data of postgraduate theses in which authentic learning approach was used in social studies education.

Based on the results obtained in the research, suggestions appropriate to the subject of the research were developed. These suggestions are listed below.

- The academicians working in different universities in Turkey can encourage their students to do postgraduate theses in which authentic learning approach is used in social studies education.
- Different research methods can be used in postgraduate theses using the authentic learning approach in social studies education.
- Different sampling techniques can be used in postgraduate theses using authentic learning approach in social studies education.
- Different data collection tools can be used in postgraduate theses using authentic learning approach in social studies education.
- Different data analysis techniques can be used in postgraduate theses using authentic learning approach in social studies education.